

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
EU-oikeus ja tietosuoja
LsN Liisa Leppävirta

2.9.2025

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poliisilain 5 a luvun muuttamisesta ja eräksi muiksi laeiksi (HE 29/2025 vp)

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa otsikkoasiassa.

Oikeusministeriö on antanut esityksen valmisteluvaiheessa esitysluonnoksesta lausunnon. Oikeusministeriö on kiinnittänyt lausunnossaan huomiota pääosin esitykseen liittyviin valtiosääntöoikeudellisiin kysymyksiin ja tietosuojasääntelyyn liittyviin kysymyksiin. Erityisesti lausunnossa kiinnitettiin huomiota siihen, että esitysluonnoksessa säädettäväksi ehdotetut tiedonsaantioikeudet jäävät osin varsin väljiksi ja tietojen luovutuksen kohteena olevien viranomaisten määrittely epämääräiseksi. Lisäksi lausunnossa peräänkuulutettiin tarkempaa arviota esityksen suhteesta perustuslain 10 §:ssä säädettyyn. Esitys on lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Oikeusministeriöllä ei edellä todettuun viitaten ole lausuttavaa hallintovaliokunnalle esityksen valtiosääntöoikeudellisista kysymyksistä.

Oikeusministeriö esittää kuitenkin hallintovaliokunnalle eräitä sääntelyn selkeyteen liittyviä teknisempiä huomioita. Oikeusministeriön valmisteluvaiheen lausunnossa kiinnitettiin huomiota erityisesti poliisilain 5 a lukuun ehdotettujen 44 ja 44 a §:n muotoiluihin tiedustelutiedon luovutuksen kohteena olevien viranomaisten määrittelyssä. Jatkovalmistelussa on tietyiltä osin täsmennetty tietojen luovutuksen kohteena olevat viranomaiset esitutkintaviranomaisiksi, mutta esimerkiksi 44 §:n 1 momentissa ja 44 §:n 3 momentissa tämä on toteutettu vaivalloisesti informatiivisella viittauksella esitutkintalain 2 luvun 1 §:ään. Tältä osin oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että mikäli viittaustekniikka jostain syystä olisi perusteltu, olisi viittaus 2 luvun 1 §:n 2 momenttiin tarkempi ja siksi asianmukaisempi. Vastaava huomio koskee sotilastiedustelusta annettuun lakiin ehdotettuja vastaavia muutoksia.

Lisäksi oikeusministeriö kiinnittää valiokunnan huomiota siihen, että edellä mainituissa lakiehdotuksissa (1 LE ja 4 LE) ei kaikista lisättäväksi tai muutettavaksi ehdotetuista tiedonluovutus-oikeuksia koskevista säännöksistä ilmene yksiselitteisesti, että sääntelyn tarkoituksena on mahdollistaa nimenomaan salassa pidettävän tiedon luovuttaminen murtamalla salassapitovelvollisuus tiedon luovuttavan ja tietoa saavan viranomaisen välillä. Tavanomaisesti tämä ilmaistaan tiedonluovutussäännöksissä ilmaisulla ”salassapitosäännösten estämättä”.

Postiosoite**Postadress**

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite**Besöksadress**

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin**Telefon**

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi**Fax**

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet**E-post, internet**

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi